

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De præeinentia vitæ contemplatiuæ respectu activæ. Pars VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

Prouerb. 12. Via stulti recta in oculis eius, qui autem sapiens est, audit consilium. Eiusdem 13. Qui agunt omnia cum consilio, reguntur sapientia. Moyses acquieuit consilio Iethro, licet minor esset. Exod. 18. Non sic ille adolescens, qui audito verbo domini, Si vis perfectus esse &c. abiit tristis. Erat enim habens multas possessiones. Matth. 19.

De præ eminentia vitæ contemplatiuæ respectu actiuæ. PARS VIII.

DICTO de donis pertinentibus ad vitam actiuam, dicendum est de donis pertinentibus ad vitam contemplatiuam. In hac vero parte, Primò tangetur de præ eminentia vitæ contemplatiuæ ad actiuam. Secundò, distinguetur contemplatio à meditatione seu consideratione simplici & cogitatione: & tangetur de speciebus considerationis & contemplationis. Tertio, agetur de dono intellectus. Quarto de dono sapientiæ. ¶ Circa primum notandum quòd duodecim sunt in quibus vita contemplatiua præ eminentiam videtur habere respectu actiuæ. ¶ Primum est, quòd contemplatiua meliori intendit, Deo scilicet, cum actiuam intendat proximo. Contemplatiua dicit, Mihi adhærere Deo, bonum est. Luca 10. Vnum est necessarium. glo. Bedæ, scilicet Deo iugiter inhærere, In Psal. Vnam petij à domino, hanc requiram. Isidorus in libr. differentiari. Inter actiuam & contemplatiuam vitam hæc distat est. Actiuam vitam est quæ in operibus iustitiæ, & proximi utilitate versatur. Contemplatiua autem quæ vacans ab omni negotio, in sola Dei dilectione desigitur. Vna in opere bonæ conuersationis, altera in contemplatione immutabilis est veritatis. Idem in libr. de summo bono: Actiuam vitam mundanis rebus bene vitur. Contemplatiua verò mundo renuntians, soli Deo viuere delectatur. ¶ Secundum est, quòd contemplatiua clarius videt. Vnde Genes. 29. dicitur de Lia, quòd lippis erat oculis. Gregorius: Mens quæ contemplantando otia appetit, plus videt, sed pauciores filios Deo generat: qui verò ad laborem prædicationis se dirigit, minus videt, & amplius parit. ¶ Tertium est, munditia seu pulchritudo. Vnde Genes. 29. dicitur de Rachele, quòd decora erat facie & venusto aspectu. Prouerb. 3. Dicitur de sapientia: Via eius, via pulchræ. Cantic. 6. Laui pedes meos, dicit sponsa: quomodo inquinabo eos? Quartum est securitas. Secura est vita contemplatiua respectu actiuæ. Prouerb. 1. Frustrà iacitur rete ante oculos pennatorum. Glo. Facile euadit laqueos in terris, qui oculos habet in caelis. Prouerbio. 3. Omnes semitæ eius pacificæ. ¶ Quintum est, quies: quæ est vita contemplatiua. Vnde Luc. 10. dicitur de Maria, quòd sedens secus pedes domini

ni audiebat verbum illius. Gloss. Maria sedet. quia contemplatiua pacatis vitiorum tumultibus optata, iam in Christo mentis quiete fruitur, Martha stat, quia laborioso actiua desudat in certamine. De Martha ibidem dicitur, Martha, Martha, sollicita es &c. Et Ioan. 11. dicitur quod Maria domi sedebat. Hęc tria, scilicet pulchritudo, securitas, quies, tanguntur Esa. 31. Sedebit populus meus in pulchritudine pacis, & in tabernaculis fiducia, & in requie opulenta. De securitate tangitur Deutero, 33. Amantissimus domini habitabit cōfidenter. Amantissimus domini est vir contemplatiuus. ¶ Sextum est, iocunditas. Iocundior est cōtemplatiua quā actiua. Vnde super illud Lucæ 10. Maria sedens secus pedes domini &c. dicit gloss. Intenta erat Maria quomodo pasceretur à Deo, intenta erat Martha quomodo pasceret dominum. Hęc cōuiuuium parat domino: in conuiuio domini illa iam iocundatur. Greg. in Moral. Cōtemplatiua vita meritō maior est, quā actiua: quia hęc in vsu presentis operis laborat: illa vero sapore intimo venturam iam requiem degustat. ¶ Septimum est contemplatiuæ permanentia. De qua Luc. 10. Maria optimam partem elegit, quę nō auferetur ab ea. Glo. Cōtemplatiua hic incipit, & in caelesti patria perficietur: quia amoris ignis qui hic ardeat inchoat, quum ipsum quem amat viderit, in amore amplius ignescit. Et subditur, Actiua cū corpore deficit: quia in æterna vita panem non porriget esurienti, quia nemo esuriet, nec cætera opera pietatis aget, quia non erunt necessaria. ¶ Octauum est, deuotio. Vnde Maria Christum vngit. Matth. 26. Marc. 14. Lucæ 7. Ioan. 12. ¶ Nonum est, Dei familiaritas. Contemplatiua Dei familiarior est. Vnde figuratur per Ioannem Euangelistam, sicut tangit gloss. super illud Ioan. vi. Conuersus Petrus vidit discipulum quem diligebat Iesus. Et sequitur in glo. Hęc plene Christus diligit, & seruat in æternum. Loquitur de contemplatiua. ¶ Decimum est pretiositas. Contemplatiua pretiosior videtur esse quā actiua, eò quod rarior. Isidor. in libr. de summo bono: Actiua communis multorum est, contemplatiua verò paucorum. Hoc figuratum est Gen. 6. vbi dicitur de arca: In cubito consummabis summitatem eius: Inferius tamē erat valde lata. Vnde ibidem dicitur, Trecentorum cubitorum erit longitudo arce, quinquaginta cubitorum latitudo. Quod exposuit Gregorius dicens: Videmus multos in ecclesia superbire & lasciuire, & terrenis rebus inhiare, irasci, rixari, & proximum lædere: sed quia ecclesia tolerat eos, vt conuertantur, quasi in arce latitudine bestiarum fuisse dicuntur. Videmus alios aliena non

rapere, illatam iniuriã æquanimiter portare, rebus propriis cõ-
tẽtos esse, humiliter viuere: sed quia iam pauci sunt, angustatur
arca. Alios videmus etiam possessa relinquere, nullũ terrenis re-
bus studium dare, inimicos diligere, carnẽ domare, omnes mo-
tus ratione premere, per cœlestẽ desiderium cõtẽplationis pen-
na subleuari: sed quia valde rari sunt, iam arca iuxta cubitũ de-
citur, vbi homines & volatilia continẽtur. ¶ Undecimum est, q̃
vita cõtẽplatiua vitæ cœlesti similior est. Vnde eadẽ opera ad
cõtẽplatiuam videtur pertinere, quæ assignat Aug. beatæ vitæ,
vlt. lib. de Ciuit. Dei, dicẽs: Ibi vacabimus & videbimus, videbi-
mus & amabimus, amabimus & laudabimus. In Psal. Vacate &
videte, quoniã ego sum Deus. ¶ Duodecimũ est, q̃ vita cõtẽpla-
tiua finis videtur esse actiua. Finis verò melior est his quæ sunt
ad finem. Per actiuã trãsitur ad cõtẽplatiuã. Isidorus in lib. de
summo bono: Qui prius in hac vita proficit, bene ad cõtẽempla-
tionem conscendit. Greg. Qui ad arcẽ cõtẽplationis ascendere
desiderat, prius necesse est vt in campo actionis se exerceat. Gen.
29. Lia prius introducta est ad Iacob: licet Iacob aliter speraret.
Et cum ipse de hoc cõquereretur, responsum est ei, Nõ est in lo-
co nostro consuetudinis, vt minores antè tradamus ad nuptias.

*De distinctione cõtẽplationis à simplici consideratione, seu medi-
tatione & cogitatione, & de speciebus considerationis & cõtẽm-
plationis.*

P A R S I X.

C Onsequenter distinguenda est cõtẽplatio à simplici cõ-
sideratione seu meditatione. Et rangendum est de specie-
bus considerationis & cõtẽplationis. ¶ Notandum ergo q̃
Ber. 2. lib. de consideratione, distinguit inter cõtẽplationem
& considerationem, his verbis: Considerationem, non id per
omnia quod cõtẽplationem intelligi volo, quod cõtẽplatio
ad rerum certitudinem, consideratio ad inquisitionem magis
se habeat. Iuxta quem sensum potest cõtẽplatio diffiniri, ve-
rus certusque intuitus animi de quacunque re, siue apprehensio
verĩ non dubia. Consideratio autem, intentra ad vestigandum
cogitatio, vel intentio animi vestigantis verum, quanquam so-
leant indifferentem pro inuicem vsurpari. Deinde diuidit ea quę
consideranda sunt iis verbis: Quatuor tibi consideranda reor,
Te, quæ sub te, quæ circa te, quæ supra te sunt. In quinto verò
libro de consideratione, dicit considerationem peregrinatio-
nem ab his quæ supra sunt, ad inferiora descenderet. Velim in-
quit, hoc solertem aduertas, vir, sagacissime Eugeni: quia toties
peregrinatur consideratio tua, quoties ab illis rebus ad ista de-
scendit.